

## แนวดำเนินการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ ประสบความสำเร็จตามจุดหมายข้างต้นจึง กำหนดแนวดำเนินการไว้ ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนให้ยึดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น โดยให้ท้องถิ่น พัฒนาหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน ในส่วนที่เกี่ยวกับท้องถิ่นตามความเหมาะสม
2. จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้สอดคล้องกับความสนใจ และสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน และให้โอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาตนเองตามความสามารถ
3. จัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงหรือบูรณาการทั้งภายในกลุ่ม ประสบการณ์ และระหว่างกลุ่มประสบการณ์ให้มากที่สุด
4. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และสร้างสรรค์ และกระบวนการกลุ่ม
5. จัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงให้มากที่สุด และเน้นให้เกิด ความคิดรวบยอดในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ
6. จัดให้มีการศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
7. ให้สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ในการจัดการ เรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย
9. จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริง ของผู้เรียน

### การวัดผล การประเมินผล และการติดตามผล

การวัดผลและการประเมินผล ตลอดจนการติดตามผลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการจัดให้ผู้เรียน หรือเลื่อนชั้นระหว่างปีหรือปลายปี ตามความสามารถของผู้เรียนให้เป็น หน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนทดสอบเป็นระยะ และหรือทดสอบเมื่อจบแต่ละบทเรียน ตามลักษณะการจัดประสบการณ์และเนื้อหาวิชา ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน

อนึ่ง สำหรับกลุ่มประสบการณ์พิเศษ จะไม่นำมาเป็นเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน แต่เป็นการวัดผล และประเมินผลเพื่อดูความก้าวหน้าจากการทำกิจกรรม

(โปรดศึกษารายละเอียดในเอกสาร หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

.....

#### หลักการ

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น มีหลักการดังนี้

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง
2. เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาอาชีพหรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ

#### จุดหมาย

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตน ในฐานะเป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาอาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้มีนิสัยในการปรับปรุงงาน ตนเองและสังคม เสริมสร้างอนามัยชุมชนและครอบครัว โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญและทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาและเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเองและชุมชน
3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน และเลือกแนวทางแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับข้อจำกัดต่าง ๆ
4. มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถของตน
5. มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและชุมชน
6. มีทัศนคติที่ดีต่อสัมมาอาชีวะทุกชนิด มีนิสัยรักการทำงาน และมีความสามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตนเอง
7. มีทักษะพื้นฐานในการประกอบสัมมาอาชีวะ มีความสามารถในการจัดกิจการ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
8. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนวทางพัฒนาชุมชน ภูมิใจในการปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมศิลปะวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตน

### โครงสร้าง

1. วิชาบังคับ จำนวน 57 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่รายวิชาดังต่อไปนี้
  - 1.1 วิชาแกนบังคับ จำนวน 39 หน่วยการเรียนรู้
    - 1.1.1 ภาษาไทย 12 หน่วยการเรียนรู้
    - 1.1.2 วิทยาศาสตร์ 9 หน่วยการเรียนรู้
    - 1.1.3 คณิตศาสตร์ 6 หน่วยการเรียนรู้
    - 1.1.4 สังคมศึกษา 6 หน่วยการเรียนรู้
    - 1.1.5 พลานามัย 3 หน่วยการเรียนรู้
    - 1.1.6 ศิลปศึกษา
  - 1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวน 18 หน่วยการเรียนรู้

- |       |            |                    |
|-------|------------|--------------------|
| 1.2.1 | สังคมศึกษา | 6 หน่วยการเรียนรู้ |
| 1.2.2 | พลานามัย   | 6 หน่วยการเรียนรู้ |
| 1.2.3 | การงาน     | 6 หน่วยการเรียนรู้ |

2. วิชาเลือกเสรี จำนวน 33 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือกจากรายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย
  - 2.1.1 ภาษาไทย
  - 2.1.2 ภาษาต่างประเทศ
- 2.2 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์
  - 2.2.1 วิทยาศาสตร์
  - 2.2.2 คณิตศาสตร์
- 2.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์
- 2.4 กลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพ
  - 2.4.1 พลานามัย
  - 2.4.2 ศิลปศึกษา
- 2.5 กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ
  - 2.5.1 อาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

- 3.1 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
  - 3.1.1 กิจกรรมรณรงค์-เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้นำเพื่อประโยชน์ จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค
  - 3.1.2 กิจกรรมอื่น ๆ จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค
- 3.2 กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค
- 3.3 กิจกรรมอิสระของผู้เรียน จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

โครงสร้าง

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

| กลุ่มวิชา  | จำนวนคาบต่อสัปดาห์ต่อคาบ |       |       |        |       |       |        |       |       |
|--|--------------------------|-------|-------|--------|-------|-------|--------|-------|-------|
|  | ม.1                      |       |       | ม.2    |       |       | ม.3    |       |       |
|  | บังคับ                   |       | เลือก | บังคับ |       | เลือก | บังคับ |       | เลือก |
|  | แกน                      | เลือก | เสรี  | แกน    | เลือก | เสรี  | แกน    | เลือก | เสรี  |
| 1. ภาษา  |                          |       |       |        |       |       |        |       |       |
| 1.1 ภาษาไทย  | 4                        | -     |       | 4      | -     |       | 4      | -     |       |
| 1.2 ภาษาต่างประเทศ   | -                        | -     |       | -      | -     |       | -      | -     |       |
| 2. วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์  |                          |       |       |        |       |       |        |       |       |
| 2.1 วิทยาศาสตร์  | 3                        | -     |       | 3      | -     |       | 3      | -     |       |
| 2.2 คณิตศาสตร์   | 3                        | -     |       | 3      | -     |       | 3      | -     |       |
| 3. สังคมศึกษา  | 2                        | 2     |       | 2      | 2     |       | 2      | 2     |       |
| 4. พัฒนาบุคคลิกภาพ   |                          |       | 10    |        |       | 10    |        |       | 13    |
| 4.1 พลานามัย   | 1                        | 2     |       | 2      | 2     |       | 2      | 2     |       |
| 4.2 ศิลปศึกษา  | 1                        | -     |       | 1      | -     |       | 1      | -     |       |
| 5. การงานและอาชีพ  |                          |       |       |        |       |       |        |       |       |
| 5.1 การงาน   | -                        | 2     |       | -      | 2     |       | -      | 2     |       |
| 5.2 อาชีพ  | -                        | -     |       | -      | -     |       | -      | -     |       |
|  | 14                       | 6     | 10    | 14     | 6     | 10    | 11     | 6     | 13    |
| รวม  |                          | 30    |       |        | 30    |       |        | 30    |       |
| กิจกรรม  |                          |       |       |        |       |       |        |       |       |
| 1. กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ |                          |       |       |        |       |       |        |       |       |
| 1.1 กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือ ยุวกาชาดหรือผู้นำเพื่อประโยชน์                              |                          | 1     |       |        | 1     |       |        | 1     |       |
| 1.2 กิจกรรมอื่น ๆ  |                          | 1     |       |        | 1     |       |        | 1     |       |
| 2. กิจกรรมแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหาหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้                               |                          | 1     |       |        | 1     |       |        | 1     |       |
| 3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน   |                          | 2     |       |        | 2     |       |        | 2     |       |
| รวมทั้งหมด   |                          | 35    |       |        | 35    |       |        | 35    |       |

## แนวดำเนินการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จตามจุดหมายข้างต้น จึงกำหนดแนวดำเนินการไว้ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างหลากหลาย เพื่อสำรวจความถนัดและความสนใจ
2. จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง และสามารถหาแนวทางในการพัฒนาตนเอง
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเต็มความสามารถ และได้มีโอกาสหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ
4. จัดให้มีการศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
5. ในการจัดการเรียนการสอน ให้ใช้วิธีผสมผสานการให้ความรู้กับการปฏิบัติจริง โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผล และกระบวนการกลุ่ม
6. ให้ท้องถิ่นปรับรายละเอียดเนื้อหา ของรายวิชาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นจัดทำรายวิชาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสรรค์งาน
7. ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดแทรกการเสริมสร้างค่านิยมและการพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ
8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ซ้าย ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย
9. ในการจัดการเรียนการสอน ให้คำนึงถึงความต่อเนื่องระหว่างหลักสูตรประถมศึกษาและหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นด้วย

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

### 1. เวลาเรียน

1.1 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลาเรียนประมาณ 3 ปี หรือ 6 ภาคเรียน

1.2 ในปีการศึกษาหนึ่ง ให้แบ่งเป็นภาคเรียนปกติ 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ และโรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร สำหรับภาคฤดูร้อนซึ่งมีเวลา

เรียน 4 สัปดาห์ เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่เปิดสอนจะต้องเป็น 5 เท่าของภาคปกติ

1.3 ในสัปดาห์หนึ่ง โรงเรียนต้องเปิดเรียนไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า 7 คาบคาบละ 50 นาที รวมอย่างน้อย 35 คาบ

1.4 ให้เรียนตามหลักสูตรอย่างน้อยสัปดาห์ละ 30 คาบ และให้โรงเรียนจัดให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์เป็นกิจกรรมบังคับ 1 คาบต่อสัปดาห์ และกิจกรรมอื่น 1 คาบต่อสัปดาห์ และกิจกรรมแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหาหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 1 คาบต่อสัปดาห์ นอกจากนี้ให้มีเวลาสำหรับนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมอิสระ เช่น การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสัปดาห์ละ 2 คาบ

## 2. หน่วยการเรียน

2.1 รายวิชาใดที่ใช้เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีหน่วยการเรียน 1 หน่วยการเรียน รายวิชาใดที่มีจำนวนคาบเรียนมากกว่าหรือน้อยกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีจำนวนหน่วยการเรียนมากขึ้นหรือน้อยลงเป็นไปตามสัดส่วน

## 3. วิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี

3.1 ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร สำหรับภาษาต่างประเทศ นักเรียนจะเลือกเรียนได้เพียง 1 ภาษา

3.2 การจัดทำรายวิชาบังคับเลือกและเลือกเสรี นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและการใช้แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

## 4. การประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียนและการโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

## 5. เกณฑ์การจบหลักสูตร

5.1 ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้าง

จำนวน 90 หน่วยการเรียนรู้ และทุกรายวิชาต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน

5.2 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้วิชาบังคับแกนวิชาภาษาไทยและสังคมศึกษา

5.3 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 80 หน่วยการเรียนรู้

5.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัด

กิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 2 กิจกรรม โดยให้เลือกกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือกิจกรรมยุวกาชาด หรือกิจกรรมผู้นำเพื่อประโยชน์เป็นกิจกรรมบังคับ 1 คาบต่อสัปดาห์ และเลือกกิจกรรมอื่น ๆ อีก 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยแต่ละกิจกรรมต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

## 6. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ในกรณีที่จะมีการยกเลิก เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลงรายวิชาและเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ทำเป็นประกาศหรือคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

.....

## หลักการ

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย มีหลักการดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่สามารถนำไปประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม
2. เป็นการศึกษาที่สนองต่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น หรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่

เหมาะสมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ท้องถิ่น และประเทศชาติ



## จุดหมาย

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และให้สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตน ในฐานะเป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนได้พัฒนาเชาว์ปัญญา มีความรู้ และทักษะเฉพาะด้านตามศักยภาพ เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ร่วมพัฒนาสังคมด้วยแนวทางและวิธีการใหม่ ๆ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญเฉพาะด้าน
2. มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ
3. สามารถเป็นผู้นำ และเป็นผู้ให้บริการชุมชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั้งส่วนบุคคล

และส่วนรวม

4. สามารถวางแผนแก้ปัญหาในชุมชนของตน
5. มีความภูมิใจในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่าง

เท่าเทียมกัน

6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถนำแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ ไปใช้

ในการพัฒนาชุมชนของตนเอง

7. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ และเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
8. นิยรักการทำงาน เต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการ
9. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในประเทศและในโลก มุ่งมั่นใน

การพัฒนาประเทศตามบทบาทและหน้าที่ของตน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างทรัพยากร ศิลปะ วัฒนธรรมของประเทศ

## โครงสร้าง

1. วิชาบังคับ จำนวน 30 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่รายวิชาดังต่อไปนี้

- 1.1 วิชาบังคับแกน จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้

- 1.1.1 ภาษาไทย

6 หน่วยการเรียนรู้

- |       |   |                    |
|-------|---|--------------------|
| 1.1.2 | สังคมศึกษา                                | 6 หน่วยการเรียนรู้ |
| 1.1.3 | พลานามัย                                  | 3 หน่วยการเรียนรู้ |
| 1.2   | วิชาบังคับเลือก จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้ |                    |
| 1.2.1 | พลานามัย                                  | 3 หน่วยการเรียนรู้ |
| 1.2.2 | วิทยาศาสตร์                               | 6 หน่วยการเรียนรู้ |
| 1.2.3 | พื้นฐานวิชาชีพ                            | 6 หน่วยการเรียนรู้ |

2. วิชาเลือกเสรี เลือกเรียนอย่างน้อยจำนวน 45 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือกจากรายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1 กลุ่มวิชาภาษา
  - 2.1.1 ภาษาไทย
  - 2.1.2 ภาษาต่างประเทศ
- 2.2 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา
- 2.3 กลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพ
  - 2.3.1 พลานามัย
  - 2.3.2 ศิลปะ
- 2.4 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์
  - 2.4.1 วิทยาศาสตร์
  - 2.4.2 คณิตศาสตร์
- 2.5 กลุ่มวิชาอาชีพ

**หมายเหตุ** การเลือกรายวิชาอาชีพให้เลือกจากเอกสารคำอธิบายรายวิชาอาชีพ อีกระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2533 หรือหลักสูตรอื่นใดที่เทียบเท่า หรืออยู่ในระดับเดียวกับที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้
  - 3.1 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2532 จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค
  - 3.2 กิจกรรมแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหาและหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค
  - 3.3 กิจกรรมอิสระของผู้เรียน

โครงสร้าง

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

| วิชา   | ม. 4 - ม.6            |       | เลือกเสรี   |
|--|-----------------------|-------|---|
|  | จำนวนหน่วยการเรียนรู้ |       |   |
|  | บังคับ                |       |   |
|  | แกน                   | เลือก |   |
| 1. ภาษาไทย   | 6                     | -     | เลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ อีก<br>อย่างน้อย 44 หน่วยการเรียนรู้<br>(นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธทุกคน<br>จะต้องเลือกเรียนรายวิชา<br>พุทธศาสนา) |
| 2. สังคมศึกษา  | 6                     | -     |   |
| 3. พละนามัย  | 3                     | 3     |   |
| 4. วิทยาศาสตร์   | -                     | 6*    |   |
| 5. พื้นฐานวิชาอาชีพ  | -                     | 6     |   |
| 6. คณิตศาสตร์  | -                     | -     |   |
| 7. ภาษาต่างประเทศ  | -                     | -     |   |
| 8. ศิลปะ   | -                     | -     |   |
| 9. อาชีพ   | -                     | -     |   |
| รวม  | 15                    | 15    |   |
|  | 30                    |       |   |
| กิจกรรม  |                       |       |   |
| 1. กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532 | 1. คาบ/สัปดาห์/ภาค    |       |   |
| 2. กิจกรรมแนะแนวและหรือกิจกรรมแก้ปัญหาหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้                                      | 2. คาบ/สัปดาห์/ภาค    |       |   |
| 3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน   |                       |       |   |

หมายเหตุ \* เลือกวิชาที่กรมวิชาการจัดทำหรือถ้าจำเป็นจะพิจารณาเป็นราย ๆ กิจกรรม

## แนวดำเนินการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จตามจุดหมายข้างต้น จึงกำหนดแนวดำเนินการไว้ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างกว้างขวางตามความถนัดและความสนใจ
2. จัดให้ผู้เรียนได้ศึกษาสภาพแวดล้อม และความต้องการของท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ
3. จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ อยู่เสมอ
4. จัดประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ให้ผู้เรียนเห็นช่องทางในการประกอบ

อาชีพ

5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้อย่างเต็มความสามารถ ได้มีโอกาสหาความรู้และทักษะ

จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ

6. จัดให้มีการศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
7. ในการจัดการเรียนการสอน ให้ใช้วิธีผสมผสานการให้ความรู้กับการปฏิบัติจริง

โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผล และกระบวนการกลุ่ม

8. ให้ท้องถิ่นจัดทำรายวิชาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น และรายวิชาที่ส่งเสริม

การพัฒนาอาชีพ

9. ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดแทรกการเสริมสร้าง

ค่านิยมและการพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ

10. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน

เช่น ชยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย

**หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524**

**(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)**

### 1. เวลาเรียน

1.1 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาเรียนโดยปกติประมาณ 3 ปี

1.2 ในปีการศึกษาหนึ่ง ให้แบ่งเป็นภาคเรียนปกติ 2 ภาค ภาคเรียนละ 20

สัปดาห์ โรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร สำหรับภาคฤดูร้อนซึ่งมีเวลาเรียน

4 สัปดาห์เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่เปิดสอนจะต้องเป็น 5 เท่าของภาคปกติ

1.3 ในสัปดาห์หนึ่ง โรงเรียนต้องเปิดเรียนไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า 7 คาบคาบละ 50 นาที รวมอย่างน้อย 25 คาบ และจัดให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบ และจัดกิจกรรมแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหา และหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้อีก 2 คาบ เวลานอกเหนือจากนี้ให้ผู้เรียน ได้ศึกษาค้นคว้าหรือเลือกเรียนรายวิชาเพิ่มเติมตามความสนใจ

## 2. หน่วยการเรียน

รายวิชาใดที่ใช้เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีหน่วยการเรียน 1 หน่วยการเรียน รายวิชาใดที่มีจำนวนคาบเรียนมากกว่าหรือน้อยกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีจำนวนหน่วยการเรียนมากขึ้นหรือน้อยลง เป็นไปตามสัดส่วน

## 3. วิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี

3.1 ผู้เรียนจะต้อง เรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร สำหรับภาษาต่างประเทศ นักเรียนจะเลือกเรียนได้เพียง 2 ภาษาเท่านั้น

3.2 การจัดทำรายวิชาบังคับเลือกและเลือกเสรี นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและการใช้แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

## 4. การประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียนและการโอนผลการเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

## 5. เกณฑ์การจบหลักสูตร

5.1 ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างอย่างน้อย 35 หน่วยการเรียน รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน

5.2 ต้องได้หน่วยการเรียนวิชาบังคับทั้งหมด

5.3 ต้องได้หน่วยการเรียนทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า 75 หน่วยการเรียน

5.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัด

กิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

#### 6. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ในกรณีที่จะมีการยกเลิก เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลงรายวิชาและเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ทำเป็นประกาศหรือคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ

## บรรณานุกรม

ทัศนีย์ ศุภเมธี. หลักสูตรและการจัดการประถมศึกษา. วิทยาลัยครูธนบุรี สหวิทยาลัยรัตน

โกสินทร์, (อัดสำเนา)

ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร. กรุงเทพฯ: กรมการฝึกหัดครู, 2504.

ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.

บันลือ พดกษวัน. การประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

ปรีชา นิพนธ์พิทยา. การศึกษากับการพัฒนา. กรุงเทพฯ: อีรพันธ์การพิมพ์, 2524.

พจน์ สะเพียรชัย. "โครงสร้างของหลักสูตรทั่วไป" วารสารการศึกษาแห่งชาติ. ปีที่ 23

ฉบับที่ 2 (กันยายน 2525): 71-78.

ยุทธศักดิ์ ยิ้มแสม. หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์,

2535.

วิชากร, กรม. คู่มือการอบรมครูเรื่องการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521.

กรุงเทพฯ: ศูนย์การทหารราบ, 2521.

วิชากร, กรม. คู่มือการใช้หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาพุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ:

จงเจริญการพิมพ์, 2521.

วิชัย ราชฤทธิ์ศิริ. หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

วิจิตร เกตุขำและคณะ. หลักการสอน. กรุงเทพฯ: พีระพินา, 2522.

สังัด วุฑธานนท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:

มิตรสยาม, 2532.

สันติ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2527.

สันติ ศูนย์กลาง. องค์ประกอบพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษาไทย. ปรินิพนธ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2534.

สมศักดิ์ ศรีมานิช. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: พีระพินา, 2524.

- สุมณ อมรวิวัฒน์. หลักสูตรและการสอนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2518.
- สวัสดิ์ ประทุมราชและคณะ. การศึกษาความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรการฝึกหัดครูกับ  
หลักสูตรประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2521.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. คู่มือนิเทศศึกษา. พระนคร: วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2511.
- Bobbit Flankin. The Curriculum. Boston : Houghton Mifflin, 1981.
- Caswell, Hollis L., and Cambell, Doak S. Curriculum Development.  
New York: American Book, 1935.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York: McGraw-Hill  
Book Co., 1973.
- Koopman, Robert G. Curriculum Planning. New York: Center for  
Applied Research in Education, 1966.
- Krug, Edward A. Curriculum Planning. New York: Harper & Row. 1957.
- Lavatelli, Celia S., Moore, Walter J.; and Kalsounis, Theodore.  
Elementary School Curriculum. New York: Holt, Rinehart and  
Winston, 1972.
- Lewis, Arthur J., and Miel, ALice. Supervision for Improved  
Instruction, New Challenges, New Response. California:  
Wadsworth Publishing, 1972.
- Machenzie, Gordon N. Curriculum Change : Participants, Power,  
and Process. New York: Teacher College Press, 1964.
- Ragan, William B., and Shapherd, Gene D. Modern Elementary  
Curriculum. 5 th ed. New York: Holt, Rinehart and  
Winston, 1977.



- Saylor, Galen J., and Alexander, William M. Planning Curriculum for school. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1966.
- Shane, Harold G., and Mc Swain E.T. Evaluation and Elementary Curriculum. New York: Henry, Holt and Company, 1951.
- Smith, Bannie O.; Stanley, William O.; and Shore, Harlan J. Fundamentals of Curriculum Development. New York: World Book Company, 1957.
- Taba, Hilda. Curriculum Development Theory and Practice. New York: Harcourt, Brace & World, 1962.
- Trump. Lloyd T., and Miller, Delmas F. Secondary School Curriculum Improvement Proposals and Procedures. Boston: Allyn and Bacon, 1968.
- Tyler, Ralph W. Basic Principles of Curriculum and Instruction. Chicago: University of Chicago Press, 1950.